

Møteinnkalling
Eldrerådet

Møtested: Fredrikstad rådhus, Nygaardsgt. 16, møterom Gutzeit, 4. etg.
Tidspunkt: 14.04.2026 kl. 10:00

Eventuelle forfall meldes snarest til Marit Hexeberg, telefon 913 014 30,
e-post: mahe@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Dersom du ønsker å få vurdert din habilitet, send nødvendig informasjon til leder Per Edvardsen e-post: per-edva@online.no, med kopi til møtesekretær; mahe@fredrikstad.kommune.no

Fredrikstad 07.04.2026

Per Edvardsen
leder

Saksliste

Saksnr.	Innhold
OS 11/26	Orientering fra leder, rådets medlemmer og administrasjonen
OS 12/26	Muntlig orientering: munnhelse for eldre ved tannhelsetjenesten i Østfold ved Marianne Gonsholt (kl. 10:30 - 11:00)
OS 13/26	Muntlig orientering: statusrapport fra Seniorombud Barbro Wærnes (kl. 11:00 - 11.15)
OS 14/26	Muntlig orientering: nettsiden SenioriFredrikstad - status og lansering ved kommunikasjonsrådgiver Nina Bjerke (kl. 11:30 - 11:45)
PS 9/26	Referatsaker
RS 3/26	Varsel om utvidet planområde for Ny bru Omberg - Torp
PS 10/26	Årsrapport 2025 - Eldrerådet
PS 11/26	Høring - Forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

OS 11/26 Orientering fra leder, rådets medlemmer og administrasjonen
OS 12/26 Muntlig orientering: munnhelse for eldre ved tannhelsetjenesten i Østfold ved Marianne Gonsholt (kl. 10:30 - 11:00)
OS 13/26 Muntlig orientering: statusrapport fra Seniorombud Barbro Wærnes (kl. 11:00 - 11.15)
OS 14/26 Muntlig orientering: nettsiden SenioriFredrikstad - status og lansering ved kommunikasjonsrådgiver Nina Bjerke (kl. 11:30 - 11:45)
PS 9/26 Referatsaker

Adresseliste

Vår ref.: 2024/16826

Prosjektnr.: 30964

Dato: 23.03.2026

Varsel om utvidet planområde for Ny bru Omberg - Torp

Vi viser til brev datert 14.02.2025 hvor Østfold fylkeskommune varslet oppstart av detaljreguleringsplan for ny bru over Glomma, mellom Omberg og Torp i Fredrikstad kommune. I henhold til plan- og bygningsloven §§ 12-1 og 12-8 varsles det med dette om at planområdet utvides.

Fredrikstad kommune er planmyndighet og planen utarbeides i samsvar med plan- og bygningsloven § 12-3. Utvidelsen av planområdet er avklart med Fredrikstad kommune. Østfold fylkeskommune er forslagsstiller og har hjemmel til å utarbeide og fremme planforslaget, samt legge planen ut på offentlig ettersyn jf. Pbl. § 3-7 tredje ledd. Norconsult er fylkeskommunens plankonsulent i saken.

Bakgrunn for planarbeidet

Formålet med planen er å legge til rette for bygging av en ny bru med tilknytning til hovedveinettet på hver side. Tilrettelegging for gående og syklende inngår også i planen. Planarbeidet tar utgangspunkt i kommunedelplanen for ny bru over Glomma i Fredrikstad, vedtatt av Bystyret 07.02.19 (i sak 11/19). Tiltaket er en del av Bypakke Nedre Glomma fase 2.

Fylkeskommunen ber om innspill

Dette brevet går til parter som kan tenkes å bli berørt av utvidet planområde. Vi ønsker å høre dine innspill som kan være relevante for det utvidete planområdet.

Hvordan sende innspill?

Send dine innspill til utvidet planområde skriftlig innen 23.04.2026 og merk innspillet «2024/16826 Ny bru Omberg – Torp».

Via E-post eller brev:

- Via E-post: post@ofk.no med kopi til jyard@ofk.no

- Via brev (post adresse): Østfold fylkeskommune, postboks 220, 1702 Sarpsborg

Alle skriftlige innspill vil bli svart ut gjennom et merknadsdokument som vil følge planen videre mot politisk vedtak.

Utvidelse av planområdet

Planområdet utvides for å tilrettelegge for ny firefelts vei- og bruløsning med tilfredsstillende påkobling til eksisterende veinett, samt for å sikre tilstrekkelig areal til byggefasen. Nærmere beskrivelse av hvorfor planområdet utvides følger under. For mer detaljert oversikt over utvidet planområde og hvilke eiendommer som berøres vises det til vedlagt varslingskart.

INFRA plan og prosjektering

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

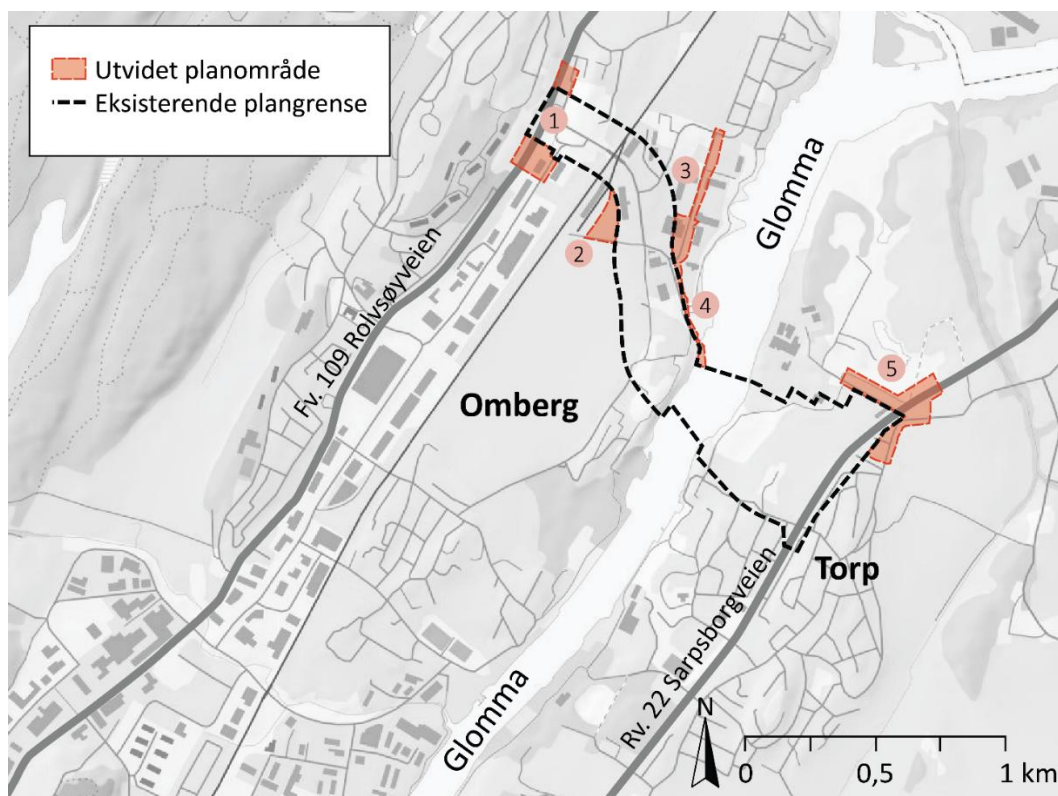
Besøksadresse: Vogts gate 17, 1532 Moss

Telefon: 69 11 70 00

E-post: post@ofk.no

Internett: www.ofk.no

Org.nr.: 930580694

Figur 1: Planområdet utvides med arealer som vist i dette kartet. (Kilde: Norconsult Norge AS)

1. Utvidelse langs fv. 109 og Dikeveien

Utvidelsen av planområdet her gjøres for å sikre nødvendig handlingsrom for å kunne koble den nye veilenken på rundkjøringen på fv. 109. Eksisterende rundkjøring er tilpasset dagens to felt. Prosjektet legger opp til en firefeltsløsning, det vil derfor være nødvendig med et større areal. Arealet er nødvendig for å finne gode løsninger i både permanent situasjon og i anleggsfasen.

2. Utvidelse ved Rolvsøy godsterminal

Utvidelsen av planområdet ved Rolvsøy godsterminal gjøres for å sikre tilstrekkelig areal til ny adkomst til planlagt rundkjøring på Bjørnengveien.

3. Utvidelse langs Vallehellene

Vallehellene er innlemmet i utvidelsen av planområdet fordi den vurderes oppgradert i forbindelse med prosjektet.

4. Utvidelse til Glomma i forlengelse av Bjørnengveien

Utvidelse av planområdet gjøres for å sikre areal til ny driftsadkomst ned til planlagt brutårn i forlengelse av Bjørnengveien. Dette er nødvendig både for bygging, drift og vedlikehold av brua.

5. Utvidelse i nord ved Moumgaten, Rv. 22 og Roald Amundsens vei

Planområdet er utvidet ved Moumgaten, Rv. 22 og Roald Amundsens vei for å ivareta ny kryssløsning på Torp. I utvidelsen inngår også å sikre tilstrekkelig areal til anleggsfasen til riggområder og midlertidig omlegging av veier for både gående, syklende og biltrafikk.

Konsekvensutredning

Det stilles ikke krav til konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredninger. Avgjørelsen er begrunnet med at tiltaket tidligere er konsekvensutredet gjennom kommunedelplan. Unntaksbestemmelsen i forskrift om konsekvensutredninger § 6 b kommer til anvendelse. Virkninger av tiltaket vil bli beskrevet i planbeskrivelsen. Følgende temaer anses som særlig viktige: barn og unges interesser, mobilitet, miljøfaglige forhold, overvann, natur, landskap, friluftsliv, kulturmiljø, risiko og sårbarhet, levekår og folkehelse. Virkningene av valgt løsning på temaene skal belyses, og funn fra konsekvensutredningen sjekkes opp mot ny kunnskap og regelverk. Ved behov må nye undersøkelser og kartlegginger utføres.

Kartlegging av naturmangfold

Ved utvidelsen av planområdet ved industriområdet på Omberg-siden er det lite potensiale for funn av naturtyper, men området kan eventuelt ha verdifulle arter som for eksempel enkelttrær av ask, alm eller urterike veikanter. På Torp-siden ved Moum kan det være potensiale for naturbeitemark eller andre semi-naturlige naturtyper, samt enkelttrær med verdi eller urterike veikanter. Området vil bli kartlagt i løpet av mai med tanke på naturtyper etter Miljødirektoratets instruks, arter etter Norsk rødliste for arter og fremmedarter etter fremmedartslista. Området vil også bli kartlagt i forhold til økologiske funksjonsområder for arter etter Miljødirektoratets veileder M-1941 Konsekvensutredning av klima og miljø.

Ikke krav om ytterligere kulturminneregistreringer

Det er tatt en utsjekk med Østfold fylkeskommune sin seksjon for kulturarv. Utvidelsene av planområdet vil ikke medføre krav om ytterligere undersøkelser, da utvidelsene hovedsakelig dreier seg om areal som allerede er opparbeidet eller ligger innenfor nylig vedtatt reguleringsplan for fv. 109. De utvidede arealene har lavt potensiale for å kunne inneholde nye arkeologiske funn.

Planprosess og videre saksgang

Alle interesserte gis mulighet til å komme med innspill til planarbeidet. Videre vil forslagsstiller og plankonsulent vurdere og svare ut alle innspillene som er kommet inn. Innspillene vil bli tatt med videre i utarbeidelsen av planforslaget.

Når plankonsulent og forslagsstiller har utarbeidet planforslaget ferdig, sendes det til kommunen. Kommunen vil gjennomgå planforslaget, og når kommunen anser planforslaget som komplett, vil det legges frem for politikerne.

Etter at planforslaget er politisk førstegangsbehandlet, vil planforslaget sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn. I samråd med kommunen kan fylkeskommunen selv legge planforslaget ut på høring og offentlig ettersyn. Her vil det igjen gis mulighet for å komme med innspill til planforslaget. Forslagsstiller og plankonsulent vil vurdere og svare ut alle innspillene som er kommet inn. Dette vil gjøres i samarbeid med kommunen. Enkelte innspill kan føre til behov for endring av planforslaget.

Det oppdaterte planforslaget sendes deretter til politisk andregangsbehandling og vedtak.

Mer informasjon

Lenke til vurdering av konsekvensutredningsplikt, oppstartsmøtoreferat med kommunen samt dokumenter fra forrige fase (Konsekvensutredning og andre dokumenter fra kommunedelplanen) finner du på prosjektets nettside her:

<https://ofk.no/tjenester/vei-og-kollektiv/fylkesvei/veiprosjekter>

Spørsmål om planarbeidet kan rettes til:

- Jyar Dara, Østfold fylkeskommune, jyard@ofk.no og +47 95924214

Mvh.

Senior prosjektleder

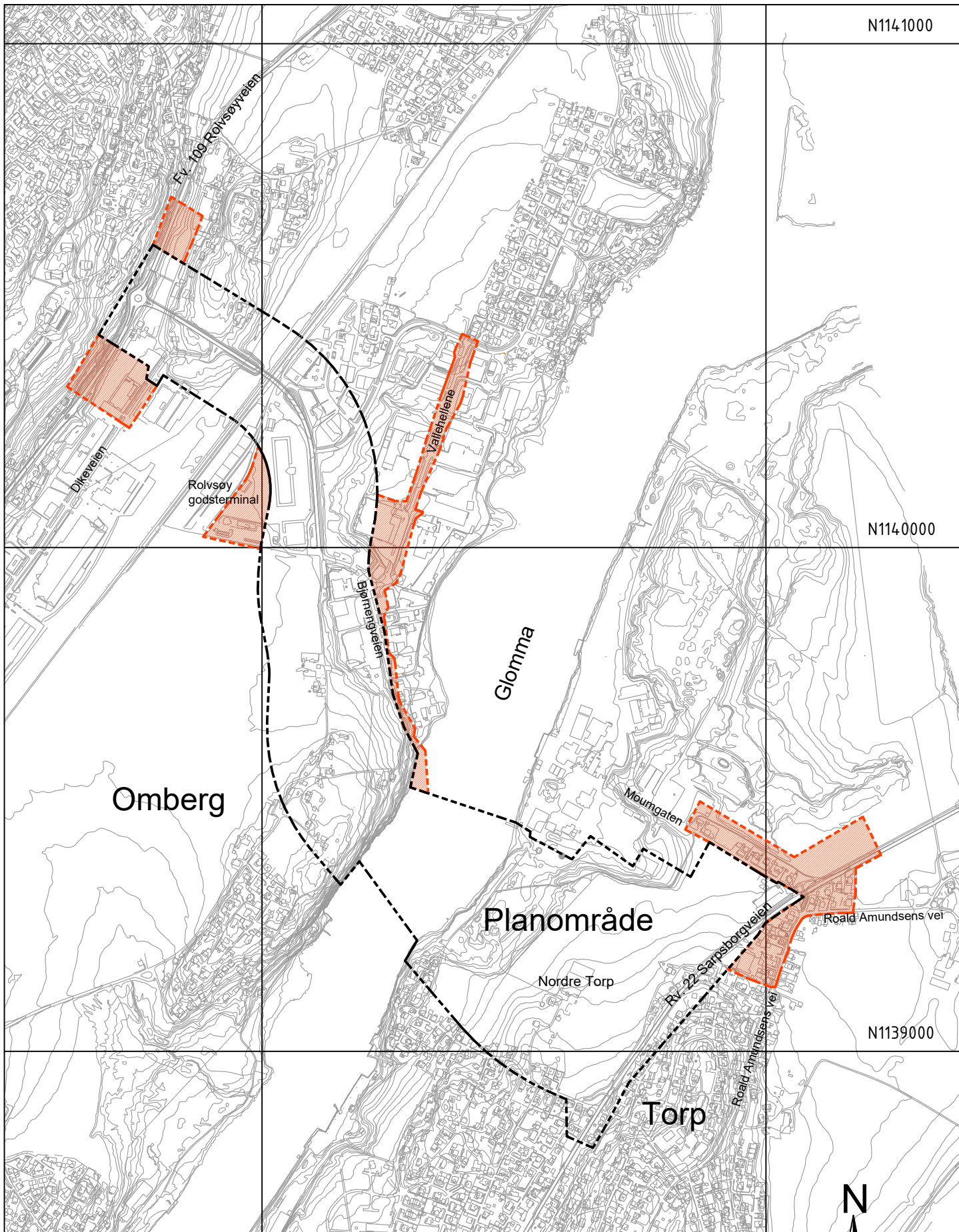
Jyar Dara

Dokumentet er elektronisk godkjent

N1141000

N1140000

N1139000

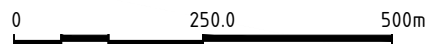

Reguleringsplan for Ny bru Omberg - Torp

Utvidet plangrense 09.03.2026

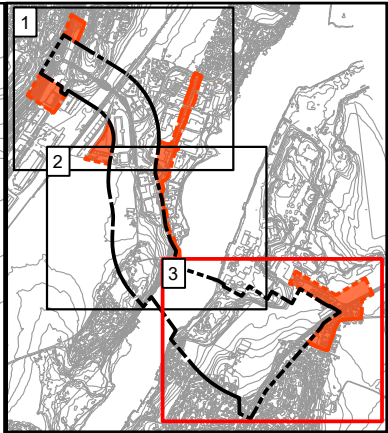
- Opprinnelig plangrense
- ▨ Utvidet planområde

Norconsult

Ø73000

3

Glomma

Moumgaten

Rv. 22 Sarpsborgveien

Road Amundsens vei

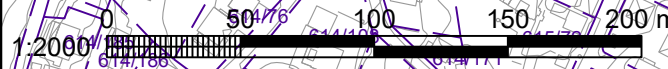
Nordre Torp

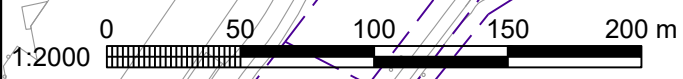
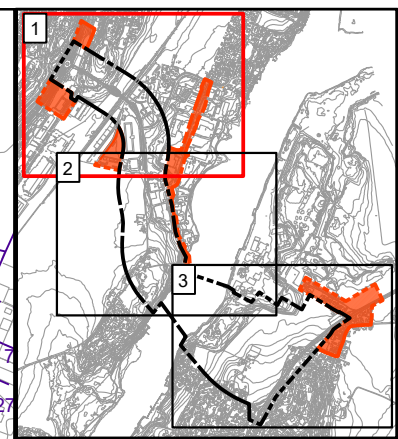
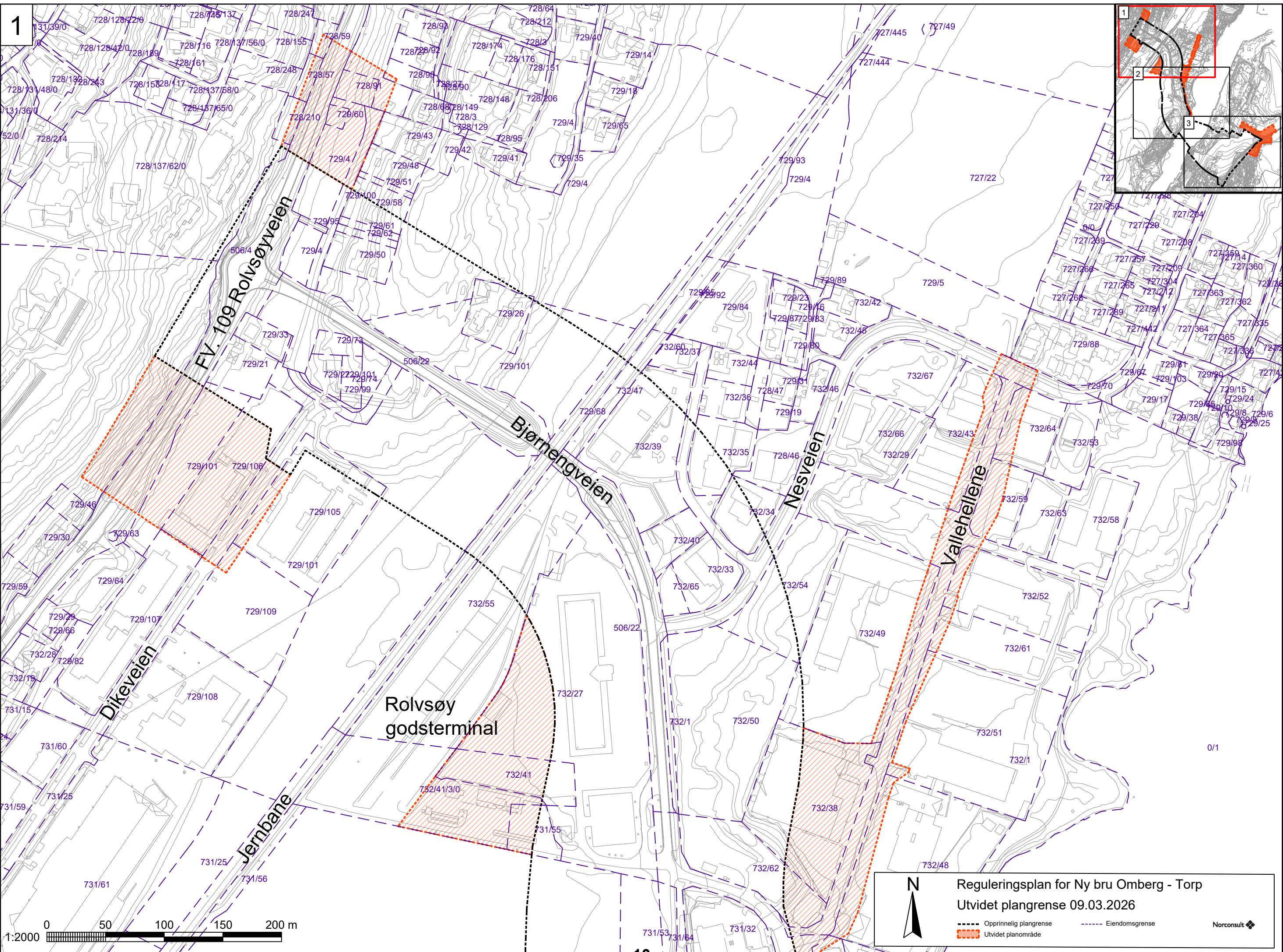
Reguleringsplan for Ny bru Omberg - Torp
 Utvidet plangrense 09.03.2026

Opprinnelig plangrense   Eiendomsgrense
 Utvidet planområde

N

Norconsult

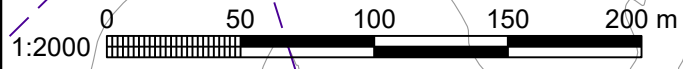
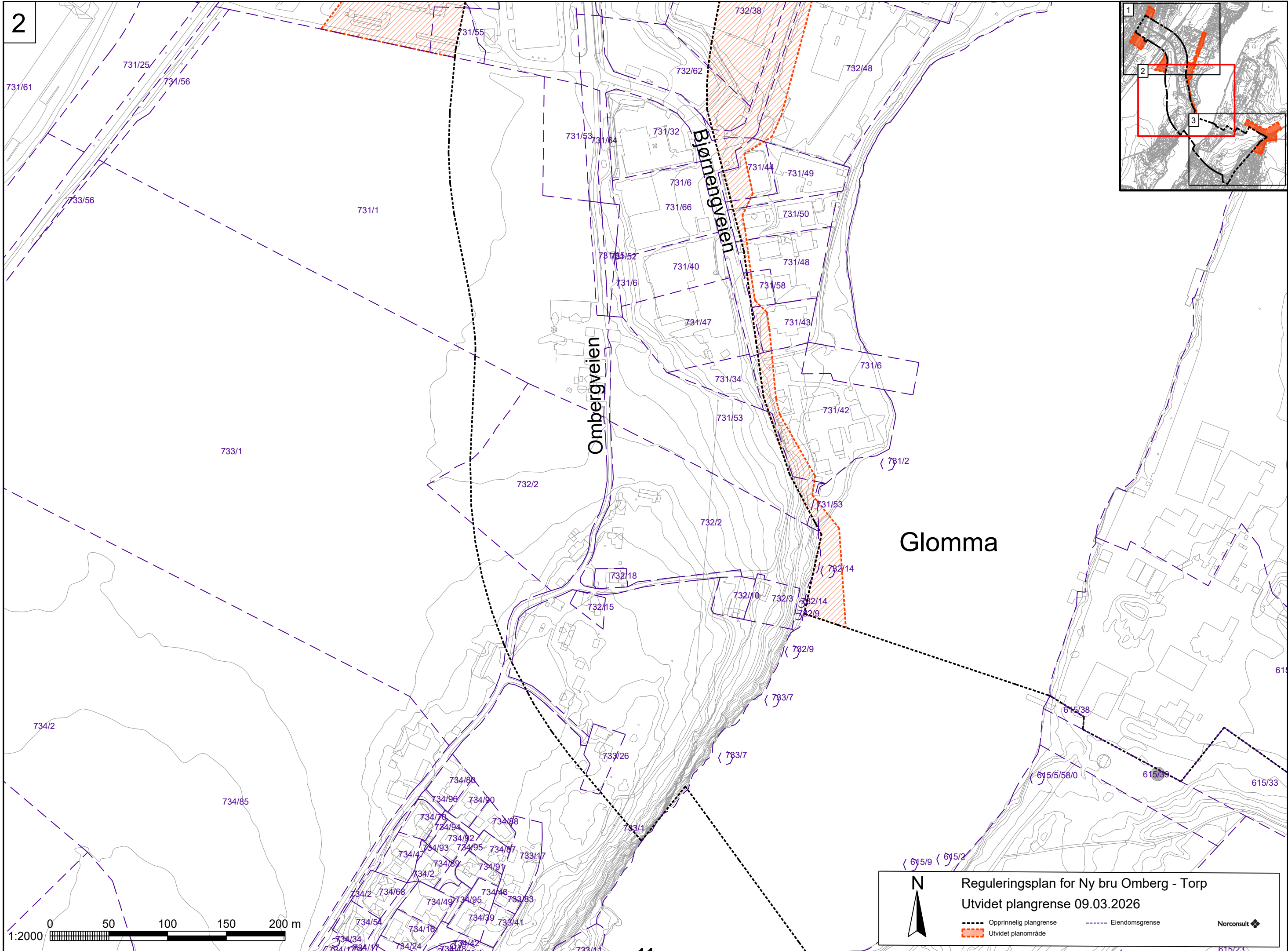
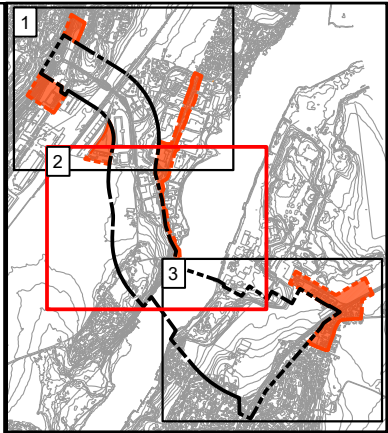

N

Reguleringsplan for Ny bru Omberg - Torp
Utvidet plangrense 09.03.2026

Opprinnelig plangrense   Eiendomsgrense
 Utvidet planområde

Norconsult

Reguleringsplan for Ny bru Omberg - Torp
Utvidet plangrense 09.03.2026

Opprinnelig plangrense   Eiendomsgrense
 Utvidet planområde

Norconsult

Saksnr.: 2023/19025
Dokumentnr.: 115
Løpenr.: 36928/2026
Klassering: 033

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Eldrerådet	14.04.2026	10/26

Årsrapport 2025 - Eldrerådet

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler eldrerådet å fatte følgende vedtak:

1. Årsrapport 2025 for eldrerådet godkjennes.
2. Årsrapporten legges frem for Bystyret.

Sammendrag

Årsrapport gir en oppsummering av eldrerådets virksomhet i 2025. Rapporten legges frem som referatsak for Bystyret etter at den er behandlet i eldrerådet.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen.

Saksopplysninger

Årsrapport for eldrerådet gir en oppsummering av rådets virksomhet i 2025. Rapporten legges frem for Bystyret etter at den er behandlet i rådet, jf. forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom § 2, femte ledd.

Relevante bestemmelser

[Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\) - Lovdata](#) paragraf 5-12: Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd
[Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom \(forskrift om medvirkningsordninger\) - Lovdata](#) paragraf 2, femte ledd

Konsekvenser for sosial bærekraft

Ikke relevant.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft

Ikke relevant.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft

Ikke relevant.

Ansattes medbestemmelse

Ikke relevant.

Vurdering

Det anbefales at Årsrapport 2025 for eldrerådet godkjennes slik som den foreligger.

Alternative løsninger

Ikke relevant.

Konklusjon

Eldrerådet godkjenner Årsrapport 2025.

Saksnr.:
Saksbh:
Dato:

2023/19025
Marit Hexeberg
16.03.63

ÅRSRAPPORT 2025

ELDRERÅDET

Behandles i eldrerådet 14.4.2026

Årsrapporten legges fram i Bystyret som referatsak 30.4.2026
jf. forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd § 2, femte ledd

Innhold	
LOVHJEMMEL	3
FREDRIKSTAD KOMMUNES DELEGERINGSREGLEMENT	3
RÅDETS SAMMENSETNING FOR PERIODEN 2023 – 2027	3
MØTEVIRKSOMHET	3
SAKER RÅDET ER SPESIELT OPPTATT AV OG HATT FOKUS PÅ.....	4
SAKER BEHANDLET I 2025 (referatsaker er ikke listet opp)	4
ORIENTERINGER.....	5
BESØK AV ORDFØRER	5
ELDRERÅDETS UTTALELSER TIL KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT 2026 OG ØKONOMIPLAN 2026 – 2029	5
STORBYKONFERANSEN FOR ELDRERÅD I TRONDHEIM.....	7
MARKERING AV FN'S INTERNASJONALE ELDREDAG 1. OKTOBER.....	7

LOVHJEMMEL

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 5-12 femte ledd: Kommunestyret og fylkestinget skal selv velge et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (forskrift om medvirkningsordninger).

FREDRIKSTAD KOMMUNES DELEGERINGSREGLEMENT

Valg og sammensetning

Eldrerådet er lovbestemt. Fredrikstad kommunes eldreråd består av 7 medlemmer med varamedlemmer. Bystyret velger 3 medlemmer med varamedlemmer og de øvrige medlemmene velges inn fra organisasjoner som representerer interessene til eldre i kommunen. Valgene gjelder for valgperioden. For øvrig vises det til bestemmelsene i lov om eldreråd om forslagsrett og valgbarhet.

Flertallet av medlemmene i eldrerådet skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år. Dette innebærer at også personer under 60 år kan velges, så lenge flertallet av medlemmene i rådet har fylt 60 år. Pårørende til eldre kan dermed også velges til å sitte i eldrerådet.

Myndighet og ansvarsområde

Eldrerådet er et rådgivende organ for kommunen, og skal i god tid før avgjørelse(r) ha alle saker som gjelder levekårene for eldre i kommunen til behandling. Eldrerådet kan selv ta opp saker som gjelder eldre i kommunen. Rådet sender årsmelding til bystyret om sin virksomhet.

Avgjørelsesmyndighet

Eldrerådet er ikke tillagt avgjørelsesmyndighet.

RÅDETS SAMMENSETNING FOR PERIODEN 2023 – 2027

Valgt i bystyret 9.11.2023. Leder og nestleder ble valgt i eldrerådets første møte 21.11.23.

1. Per Edvardsen – leder
2. Sissel Been-Larsen - nestleder
3. Frank Kristian Gunerius Bakken
4. Kjetil Hafstad
5. Anita Gonstad Erlandsen
6. Leif Andersen
7. Lene Paulsen

*Anita Gonstad Erlandsen ble av Bystyret 13.3.2025 valgt inn som nytt medlem i Eldrerådet, da medlem Kari Grønberg fikk innvilget fritak.

MØTEVIRKSOMHET

Det har vært 7 møter og 22 saker til behandling, inkludert referatsaker og orienteringssaker. Alle rådets møter ble gjennomført som fysiske møter.

Rådet har jobbet grundig og har uttalt seg i alle saker som har stått på dagsorden. Uttalelsene har fulgt saksgangen videre til hovedutvalgene, formannskap og bystyret. Rådet har hatt orienteringer fra administrasjonen og jobbet med egne saker til videre behandling. Rådet erfarer at noen av rådets uttalelser blir tatt opp i videre behandling og inn i endelig vedtak.

Møteinnkallinger og protokoller blir lagt ut på Fredrikstad kommunens nettside, og møtene er åpen for publikum. I tillegg til rådets faste medlemmer møter rådgiver/kommunedirektørens representant Birgitte Skauen Kopperud og sekretær Marit Hexeberg.

SAKER RÅDET ER SPESIELT OPPTATT AV OG HATT FOKUS PÅ

Eldrerådet har fungert i 2 år og det er gitt kunnskapspåfyll i flere av møtene.

FNs internasjonale eldredag 1. oktober ble markert, og eldrerådet har hatt ansvar for arrangementet i mange år. Se omtale av arrangementet senere i rapporten.

Eldrerådet har vært engasjert og uttalt seg til budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028, som også dette året har vært krevende. Eldrerådet var invitert til utdypende budsjettorientering ved kommunaldirektøren i november, for et best mulig grunnlag for å gi en uttalelse. Store økonomiske utfordringer krever tiltak og kutt, og eldrerådet er spesielt opptatt at tilbudet som dagsenter for eldre og hverdagsrehabilitering blir opprettholdt. Eldrerådets uttalelse i sin helhet gjengis senere i rapporten.

Eldrerådet holdes orientert og er med på dreiningen til heldøgns omsorgsplasser som et viktig tilbud i tjenestetrappa. Eldrerådet er opptatt av flere og bedre boliger for eldre og er pådriver for Holmen II, et nytt bolig- og eldresenterprosjekt.

Eldrerådet bruker «aldersvennlig by» som verdigrunnlag i sine uttalelser og vurderinger. Dette går igjen i deres innspill til politiske saker og planer

Eldrerådet understreker i vedtak ved behandling av regulerings saker at universell utforming skal ivaretas i planarbeid.

Eldrerådet er opptatt av teknologi som gjør hverdagen enklere for eldre og som gir mulighet til å bo hjemme lenger. Etablering av et permanent visningsrom for helseteknologi er en sak eldrerådet er opptatt av. I påvente av et slikt rom er eldrerådet fornøyd med at det er det gjennomføres visning av helseteknologi i Byhallen før pensjonistkino, noe som har vist seg å være vellykket. At bystyret bevilget 1 million til visningsrom i budsjettbehandlingen i desember 2025 ble godt tatt imot.

SAKER BEHANDLET I 2025 (referatsaker er ikke listet opp)

Til mange av sakene er det gitt orientering ved saksbehandler.

Saker behandlet:

○ Kjøreordning for eldre – oppfølging av verbalvedtak i bystyret
○ Boligplan for Fredrikstad kommune – planforslag til høring
○ Årsrapport 2024 - eldrerådet
○ Boligplan for Fredrikstad kommune – uttalelse til planforslaget
○ Forslag til detaljregulering for Badehusveien, høring og offentlig ettersyn
○ Brukerombudets årsmelding for 2024 – oppfølging av bystyrets vedtak
○ Høring – forslag til ny forskrift om fastlegeordningen i kommunene med videre
○ Forslag til detaljregulering av Gressvik havn, høring og offentlig ettersyn
○ Høring: Østfold fylkeskommunes handlingsprogram for samferdsel
○ Forskrift om tildeling av kommunal bolig, trygghetsbolig og kommunal bolig tilrettelagt for heldøgns tjenester
○ Forslag til detaljregulering for Trykkeribakken, høring og offentlig ettersyn
○ Forslag til detaljregulering for Måkeveien 6-10, høring og offentlig ettersyn
○ Forslag til detaljregulering for Leiegata, høring og offentlig ettersyn
○ Forslag til detaljregulering for St. Croix, høring og offentlig ettersyn
○ Fremtidig kjøkkendrift – samarbeid mellom Sarpsborg og Fredrikstad kommuner
○ Utvalgs- og rådsbehandling av budsjett 2026 og økonomiplan 2026 - 2029

Eldrerådet etterlyser flere saker som berører de eldre til uttalelse i rådet, noe som ble tatt opp med ordfører. Se eget avsnitt om besøk fra ordfører.

ORIENTERINGER

Til hvert av rådets møter er det satt opp en orienteringssak der leder og rådets medlemmer har mulighet til å informere/orientere og ta opp saker.

Eldrerådet har blant annet fått orienteringer om:

○ Levekårskartleggingen 2024 og befolkningsprognoser.
○ Orientering fra kommuneområde Helse.
○ Prosjekt heldøgns omsorgsplasser.
○ Fredrikstad demensforening.
○ Demensomsorgen i kommunen.
○ Presentasjon av mulig ny nettside SenioriFredrikstad.
○ Evaluering av Eldres dag (FNs internasjonale eldredag).
○ Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, med mulighet for innspill fra eldrerådet.

BESØK AV ORDFØRER

Ordfører besøkte Eldrerådet i mai-møtet for å hilse på og å høre hva rådet er opptatt av. Det ble understreket at eldrerådet vil ha en betydelig rolle i årene fremover, men mange flere eldre i samfunnet. Eldrerådet fikk honnør for å være et råd med konstruktive innspill. Saker som ble diskutert med ordfører var blant annet; forebyggende aktiviteter, Holmen II, trygghetsalarmer, digitalisering, saker til rådet.

Eldrerådet understreket viktigheten av at saker som omhandler og berører de eldre må komme til uttalelse i rådet. Det er saker som burde vært innom eldrerådet som går direkte til fagutvalg, formannskap og bystyret. Eldrerådet ga innspill til ordfører om å gjøre justering i malen for politiske saksfremlegg, som «tvinger» saksbehandler til å vurdere om saker skal innom de lovpålagte rådene til uttalelse. Det ble tatt opp videre, og malen ble i 2025 endret. Eldrerådet håper det vil gi rådet flere saker å jobbe med.

ELDRERÅDETS UTTALELSER TIL KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT 2026 OG ØKONOMIPLAN 2026 – 2029

Eldrerådet har enstemmig vedtatt i sitt møte 18.11.2025 følgende uttalelse til kommunedirektørens forslag til budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029:

Eldrerådets uttalelse:

Budsjettsituasjonen i Fredrikstad er svært krevende og kompleks. Dette skyldes en rekke faktorer. I forslag til budsjett går det tydelig fram at kommunen må endre, forenkle og finne nye måter å utøve tjenestene på. Dette utfordrer også alle innbyggerne til å godta at stramme rammebetingelser vil kreve noe av alle innbyggere i kommunen.

For å få dette til må innbyggerne bli styrket i sin egen evne til mestring og kommunen må legge til rette for dette.

Eldrerådet ser med bekymring på at det allerede i 2026 blir flere over 67 år enn unge under 20 år i Fredrikstad kommune. Konsekvenser av dette må speiles i budsjettet.

Egenbetalinger:

- Eldrerådet er fornøyd med at satser for egenbetalinger kun er regulert med lønns- og prisvekst. Eldrerådet er kritisk til at makssatsene øker med en time for hver inntektsgruppe, og at dette ikke skal gjelde for de to laveste inntektsgruppene.

Sykehjemsplasser og tilsvarende boliger:

- Eldrerådet mener det er uakseptabelt å nedlegges to sykehjem, uten at det samtidig økes med heldøgns boliger tilsvarende sykehjem.
- Eldrerådet påpeker at det må være tilstrekkelig med korttidsplasser, både for å avlaste pårørende samt for pasienter som er for syke til å utskrives fra sykehuset direkte til hjemmet.

Hjemmetjenester:

- Hjemmetjenester er viktig for at flere skal kunne bo hjemme lengre. Eldrerådet er sterkt kritisk til at det ikke er lagt inn styrkning i hjemmetjenester parallelt med forslaget om nedleggelse av sykehjemsplasser.
- Pasienter skrives raskere ut fra sykehuset til kommunen. Eldrerådet ser med bekymring på forslaget til budsjett som ikke inneholder en styrkning av tjenestene for bedre pasientflyt mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten.
- Alarmbil er et viktig supplement i hjemmesykepleien. Målet om at flest mulig eldre skal bo lengst mulig i egen bolig samsvarer ikke med at det i forslaget ikke er lagt inn ytterligere styrkning til alarmbil.

Dagtilbud/dagsenter/aktiviteter:

- Eldrerådet kan ikke støtte en reduksjon av dag- og aktivitetstilbud for personer med demens. Med flere eldre øker også antall personer med demens, og et slikt tilbud er viktig for både brukere og pårørende.
- Koordinatorstilling ved +Huset på Holmen må opprettholdes, da stillingen er sentral i forhold til driften av +Huset og utviklingen og drift av tilbudet til eldre.
- Eldrerådet kan ikke støtte forslaget om nedleggelse av musikkterapeuten, som også har en viktig funksjon i å lede demenskoret.

Hverdagsrehabilitering:

- Eldrerådet støtter ikke forslaget om nedleggelse av hverdagsrehabiliteringsteamet. Tilbudet bidrar til å fremme livsmestring og folkehelse og forebygge sykdom og sosiale problemer.

Trygghetsboliger:

- Eldrerådet har stort fokus på bygging av «Holmen II», da vi er opptatt av trygge boformer for eldre som kan tilpasses innbyggere som av ulike årsaker trenger et egnet bosted. Utbygging av omsorgsboliger må være en høyt prioritert oppgave for Fredrikstad kommune. Det må bygges ut både sentrumsnært og ute i distrikt. Det må åpnes for private aktører.

Mat og ernæring:

- Fokus på ernæringssituasjonen for de eldre både i sykehjem og hjemme må styrkes.

Helseteknologi:

- Eldrerådet kan ikke støtte at det ikke er funnet rom for ytterligere satsing på helseteknologi. Velferdsteknologiske løsninger bidrar til økt trygghet og egenmestring for innbyggerne ved at den enkelte i større grad klarer seg selv. Det er viktig at brukere av teknologien får opplæring og er trygge ved bruk av nye hjelpemidler, da mange faller utenfor den digitale utviklingen. Enkle teknologiske løsninger må være en prioritet.
- Eldrerådet ber om at det opprettes en lavterskel visnings-/opplæringscenter sentralt, slik at innbyggerne har lett tilgang til kunnskap og utprøving av helseteknologiske løsninger.
- Eldrerådet ber kommunen være aktive med å påvirke private utbyggere for å tilrettelegge for velferdsteknologi.

Støtte til frivillige organisasjoner:

- Eldrerådet er sterkt imot forslaget om å redusere tilskuddet til frivillige organisasjoner, da de er en viktig ressurs i tillegg til det offentlige tilbudet.

Bemanningsplanlegging og økt nærvær:

- Eldrerådet støtter tiltaket om å optimalisere bruken av ansatte i tjenestene for å møte

utfordringen med rekruttering og mangel på helsepersonell. Eldrerådet er bekymret for at tiltaket vil kunne bety en reduksjon av ansatte.

Seniorombudet:

- Eldrerådet kan ikke støtte forslaget om å avvikle Seniorombudet. Dette er en viktig ombudsrolle for eldre.

Uttalelsen blir sendt gruppeledere, formannskapet og bystyret for videre behandling.

KURS, KONFERANSER

I 2025 har det vært få eller ingen deltakelse på kurs på grunn av den økonomiske situasjonen. Ordfører godkjente at 1 medlem av eldrerådet var representert på storbykonferansen i Trondheim.

Eldrerådet hadde deltakere på følgende:

- Eldrerådsseminar i Østfold fylkeskommune (gratis).
- Storbykonferansen for eldreråd i Trondheim (se egne omtale).
- Senter for et Aldersvennlig Norge invitert til frokostseminarer, eldrerådskaffe og møteserier med aktuelle tema, - gratis og med deltakelse på teams.

STORBYKONFERANSEN FOR ELDRERÅD I TRONDHEIM

Eldrerådene i de ni største kommunene i Norge møtes hvert år til en storbykonferanse. I 2025 ble konferansen holdt i Trondheim 26. – 28. mai. På grunn av den vanskelige økonomiske situasjonen i Fredrikstad fikk eldrerådet delta med kun 1 medlem.

Tema for konferansen var:

- Eldre i Trondheim – ulike utfordringer og satsinger
- Frivillighet – hva, hvem, hvordan, gruppearbeid
- Helse og eldre – her får vi blant annet et innlegg fra Kavli- instituttet om siste nytt om demensforskningen.

MARKERING AV FN'S INTERNASJONALE ELDREDAG 1. OKTOBER

I mange år har dagen vært markert med et åpent arrangement på hotell City på nærmeste lørdag. Den vanskelige økonomiske situasjonen gjorde at vi i år måtte tenke nytt. I arrangementskomiteen var de representant fra eldrerådet og fra ansatte i tjenesten.

Det ble bestemt at årets arrangement skulle avholdes på +Huset på Holmen eldresenter 1. oktober fra kl. 12:00 – 15:00. Eldrerådets leder og varaordfører åpnet arrangementet.

Tema for markeringen var Aktive Eldre.

Det var rigget stands fra Helseteknologi, Hverdagsrehabilitering, Ergo- og fysioterapitjenesten, Aktive Fredrikstad, Seniornett, +Huset, Pensjonistforbundet, Frivilligsentral, Tannhelsetjenesten og Fredrikstad demensforening.

I tillegg var det korte 15 minutters foredrag om tema: Aktiv i hverdagen, Ernæring, Fysisk aktivitet, Tannhelse, Grønn glede.

Det var mulig å kjøpe kaffe, kake og lapskaus fra vårt eget kommunekjøkken til en rimelig pris. Avslutningsvis var det minikonsert med Lunsjkoret som øver på +Huset.

Arrangementet ble evaluerte som en suksess og vi hadde en enkel undersøkelse blant deltakerne som ga oss gode tilbakemeldinger. Det er besluttet at dette var en god måte å markere dagen på og blir videreført.

Råd for personer med funksjonsnedsettelses vedtak 13.04.2026:

Råd for personer med funksjonsnedsettelses behandling:

Fredrikstad ungdomsråds vedtak 13.04.2026:

Fredrikstad ungdomsråds behandling:

Saksnr.: 2025/29533
Dokumentnr.: 6
Løpenr.: 83911/2026
Klassering: G01

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	13.04.2026	10/26
Fredrikstad ungdomsråd	13.04.2026	4/26
Eldrerådet	14.04.2026	11/26
Helseutvalget	15.04.2026	13/26

Høring - Forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler Helseutvalget å fatte følgende vedtak:

1. Vedlagte forslag til høringsuttalelse oversendes til Helse- og omsorgsdepartementet.

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap. Fredrikstad kommune har fått utsatt høringsfrist til 16. april 2026.

Innretningen i lov om helsemessig og sosial beredskaps har direkte betydning for hvordan hele kommunen øver, planlegger og håndterer kriser, og for trygghet og helse i hele befolkningen. Lovforslaget moderniserer dagens regelverk, tydeliggjør fullmakter og styrker samvirket mellom forvaltningsnivåene.

Kommunedirektøren anbefaler at vedlagte forslag til høringsuttalelse oversendes Helse- og omsorgsdepartementet.

I vedlagte høringsuttalelse er tekst i rødt ment som informasjon til utvalget og skal fjernes før høringsuttalelsen sendes inn.

Vedlegg

- 1 Høringsbrev datert 8.10.2025: Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)
- 2 Forslag til høringsuttalelse: Høring - Forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Høringsdokumentet datert 8.10.2025: [Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap \(helseberedskapsloven\) - regjeringen.no](#)

Saksopplysninger

Denne saken omhandler høring forslag til ny helseberedskapslov. Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven). Lovforslaget ble utsendt 8. oktober 2025 med høringsfrist 8. april 2026. Det er samtidig sendt på høring forslag til ny lov om vern mot smittsomme sykdommer mv. (smittevernloven). Smittevernloven og helseberedskapsloven

henger sammen og supplerer hverandre. Fredrikstad kommune har gitt administrativ høringsuttalelse til forslag om ny smittevernlov.

Ordfører ønsker at Helseutvalget vurderer å gi hørings svar til forslag til ny helseberedskapslov dersom kommunen får utvidet høringsfrist. Departementet gir Fredrikstad kommune utvidet høringsfrist til 16. april i brev datert 13.2.2026, og saken legges frem til behandling.

I tråd med regjeringens «Totalberedskapsmelding», har departementet gjort en bred og helhetlig gjennomgang av helseberedskapsloven for å sikre nødvendige hjemler for å håndtere mulige kritesituasjoner. Lovforslaget bygger på gjeldende helseberedskapslov fra 2000, og viderefører på mange områder dagens helseberedskapslov.

I arbeidet har departementet også sett til en rekke andre arbeider, blant annet fra Koronakommisjonen, Koronautvalget og Forsvarskommisjonen, Helseberedskapsmeldingen samt Stortingets arbeid med de nye bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven og Stortingets koronahøring.

Departementet har i forslag til ny helseberedskapslov ønsket å utforme et regelverk som kan vare over tid, som kan sikre at befolkningen har tillit til regelverket og myndighetenes bruk av det og som klart angir hvilke vilkår som må være oppfylt for å kunne anvende lovens ulike bestemmelser. Forslaget bygger derfor på at regjeringen gis nødvendige fullmakter til å kunne håndtere alvorlige kriser raskt, samtidig som Stortinget skal kunne ivareta sin lovgiverrolle og kontrollfunksjon. Endringene i helseberedskapsloven har som intensjon å sette opp et mer moderne og mer operativt rammeverk med klarere vilkår for bruk av fullmakter og styrket samvirke mellom nivåene. Departementet har valgt å synliggjøre den helhetlige gjennomgangen ved å foreslå en ny helseberedskapslov.

Det er foreslått flere mindre endringer av materiell eller presiserende art og enkelte større endringer av prinsipiell art. Den største endringen av prinsipiell art omhandler adgang til å fastsette forskrifter som fraviker gjeldende lov (derogasjon), og tydeliggjøre når fullmakter kan brukes, hva de gir adgang til, og hvordan demokratisk kontroll ivaretas.

Departementet vil blant annet på bakgrunn av høringsinstansenes innspill, ta endelig stilling til om det skal legges frem forslag om ny lov eller om endringer i gjeldende lov. Departementet legger med denne høringen til rette for at et lovforslag vil kunne fremmes for Stortinget til behandling våren 2027. Et lovvedtak vil derfor kunne tre i kraft tidligst 1. januar 2028.

Innretning i lov om helsemessig og sosial beredskaps har direkte betydning for hvordan hele kommune øver, planlegger og håndterer kriser, og for trygghet og helse i hele befolkningen. Kommunens beredskapsstab har derfor koordinert administrasjonens arbeid med å utarbeide et forslag på hørings svar. Høringsuttalelsen tar utgangspunkt i hvordan kommunen har organisert beredskapsarbeidet og Fredrikstad kommunes risikobilde, og det støtter i hovedsak intensjonen og innholdet i lovforslaget.

Risikobildet i Fredrikstad er dokumentert i Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2022 – ROS analyse for Fredrikstad kommune. Den omfatter 17 hendelser: akutt forurensning, brann, strømbrydd, smittsomme sykdommer, skred, skipsulykke, sikkerhetspolitisk krise og krig, mangle på livsnødvendigheter, digital hendelse – kommunikasjonsbrydd, industriulykke, ekstremvær, CBRNE, jordskjelv, skogbrann, dambrydd i Sarpefossen, storulykke og tilsiktede handlinger. (CBRNE står for kjemiske stoffer (C), biologiske agens (B), radioaktive stoffer (R) nukleært materiale (N) og eksplosiver (E) med høyt farepotensial). Kommunens ROS analyse skal oppdateres i inneværende år.

Høringsuttalelsen tar inn i seg noe av høringssvaret KS har sendt inn. KS har i sitt hørings svar avslutningsvis skrevet:

KS mener at forslaget til ny helseberedskapslov representerer et nødvendig og positivt steg i retning av en mer robust, forutsigbar og helhetlig beredskapsregulering. Lovforslaget bygger i hovedsak godt på erfaringene fra pandemien og tar opp mange av de strukturelle utfordringene som ble synlige. Samtidig ser KS behov for enkelte presiseringer og justeringer for å sikre at loven fungerer etter hensikten i praksis – særlig når det gjelder digitalisering, barnets beste, personellmobilisering og lovfesting av beredskapsprinsippene.

KS vil understreke viktigheten av at ny lovgivning legger til rette for tydelige ansvarlinjer, effektive samarbeidsstrukturer og gode rammer for datadeling og digital infrastruktur. Dette er avgjørende for at kommuner og andre aktører skal kunne utvikle godt beredskap og håndtere fremtidige kriser på en forsvarlig, koordinert og kunnskapsbasert måte.

I vedlagte høringsuttalelse er tekst i rødt ment som informasjon til utvalget. Den røde teksten skal fjernes før høringsuttalelsen sendes inn. Teksten i rødt er de nye lovforslagstekstene hvor endringer fra gjeldende lov er markert med tekst i **fet kursiv**. Det er hentet fra høringsnotatets siste kapittel *Forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap* fra side 352.

Relevante bestemmelser

Lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Konsekvenser for sosial bærekraft

Høringen har ingen direkte konsekvens for sosial bærekraft. Gjeldende lov har som formål å verne befolkningens liv og helse og bidra til at nødvendig helsehjelp, helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft

a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett

I høringsnotatet skriver departementet at forslaget innebærer ikke utvidede plikter for befolkningen, kommunene, det enkelte helse- og omsorgspersonell eller øvrige aktører. Det innebærer heller ikke økt behov for helsepersonellressurser. Forslagene i seg selv har derfor ikke økonomiske eller administrative konsekvenser.

Anvendelsen av fullmaktshjemlene i loven vil, på samme måte som etter dagens lov, likevel kunne ha til dels betydelige konsekvenser. Det er ikke mulig på forhånd å beregne konsekvensene av eventuelle tiltak som settes inn. Dette vil avhenge av situasjonen som har oppstått og hvordan fullmaktshjemlene konkret anvendes enkeltvis eller samlet.

b) Samfunnsmessige konsekvenser

Høringen bidrar til å øke bevisstheten om beredskap og Norges sikkerhetspolitiske situasjon. Når myndigheter, stat og kommune, næringsliv, frivillige og befolkningen trekker i samme retning, blir det sivile samfunnet bedre forberedt på krise og krig, og sammen styrker motstandskraften i hele det norske samfunnet.

Egenberedskap er grunnsteinen i norsk samfunnssikkerhet, og bygger på prinsippet om at hvis alle er i stand til å ta vare på seg selv og sine nærmeste i en krisesituasjon, kan nødetatene prioritere dem som trenger det mest.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft

Høringen har ingen direkte konsekvens for miljømessig bærekraft

Ansattes medbestemmelse

Beredskapsstaben har sørget for at informasjon om høringen er spredd til relevante aktører og bedt om innspill. Høringsnotatet er ikke drøftet direkte med tillitsvalgte eller verneombud.

Vurdert for uttalelser i rådene

Beredskap omhandler alle og saken legges frem for uttalelse til samtlige råd.

Vurdering

Kommunedirektørens vurderinger fremgår i forslag til høringsuttalelse i vedlegg 2.

Alternative løsninger

1. Fredrikstad kommune sender ikke inn et høringssvar.
2. Helseutvalget beslutter å sende inn høringsforslag med endringsforslag vedtatt i møtet.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at vedlagte forslag til høringsuttalelse oversendes til Helse- og omsorgsdepartementet. Den røde teksten i forslag til høringsuttalelse fjernes før oversendelse av høringsuttalelsen.

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Deres ref

Vår ref

Dato

25/3034-

8. oktober 2025

Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Helse- og omsorgsdepartementet sender på høring forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven).

I tråd med regjeringens Totalberedskapsmelding, har departementet gjort en bred og helhetlig gjennomgang av helseberedskapsloven for å sikre nødvendige hjemler for å håndtere mulige krisesituasjoner. I arbeidet har departementet også sett hen til en rekke andre arbeider, blant annet fra Koronakommisjonen, Koronautvalget og Forsvarskommisjonen, Helseberedskapsmeldingen samt Stortingets arbeid med de nye bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven og Stortingets koronahøring.

Departementet har valgt å synliggjøre den helhetlige gjennomgangen ved å foreslå en ny helseberedskapslov. Forslaget viderefører på mange områder dagens helseberedskapslov, med flere mindre endringer av materiell eller presiserende art og enkelte større endringer av prinsipiell art. Dette inkluderer ny regulering av adgangen til ved forskrift å fravike lov (derogasjon). Departementet vil blant annet på bakgrunn av høringsinstansenes innspill ta endelig stilling til om det skal legges frem forslag om ny lov eller om endringer i gjeldende lov.

Departementet har i forslag til ny helseberedskapslov ønsket å utforme et regelverk som kan vare over tid, som kan sikre at befolkningen har tillit til regelverket og myndighetenes bruk av det og som klart angir hvilke vilkår som må være oppfylt for å kunne anvende lovens ulike bestemmelser. Regjeringen må derfor gis nødvendige fullmakter til å kunne håndtere alvorlige kriser raskt, samtidig som Stortinget må kunne ivareta sin lovgiverrolle og kontrollfunksjon på en god måte.

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Helserettsavdelingen

Saksbehandler
Kjetil Jonsbu
22 24 87 81

Vi gjør oppmerksom på at departementet i dag også sender på høring forslag til ny lov om vern mot smittsomme sykdommer mv. (smittevernloven).

Høringsfristen er 8. april 2026.

Vi ber om at høringssvar leveres digitalt på regjeringen.no under «Send inn høringssvar». Her kan man registrere seg, foreløpig lagre et høringssvar og laste opp vedlegg. Høringer er åpne, og alle kan sende svar til oss. Det er også anledning til å sende høringssvar uten å registrere seg.

Vi gjør oppmerksom på at høringssvar er offentlige etter offentleglova, og vil bli publisert sammen med andre høringssvar.

Vi ber mottakerne av dette brevet vurdere om høringsnotatet også bør sendes til etater, medlemmer osv. som ikke står på listen.

Spørsmål om høringen kan rettes til fagdirektør Kjetil Jonsbu (kjetil.jonsbu@hod.dep.no, tel: 22 24 87 81).

Med hilsen

Atle Gøhtesen (e.f.)
avdelingsdirektør

Kjetil Jonsbu
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg til saksnr. 2025/29533–6

Saksbehandler: Anders Hans Tangen, Fagstab helse

Dato 25.03.2026

Forslag til høringsuttalelse: Høring - Forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Det vises til høring utsendt 8.10.2025 fra Helse- og omsorgsdepartementet med forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven), deres referanse 25/3034-.

Høringsfristen er 8. april. Departementet har på forespørsel gitt utsatt høringsfrist for Fredrikstad kommune til 16. april for å gi Helseutvalget mulighet til å behandle høringsuttalelsen.

Fredrikstad kommune mener det er gjort et godt og omfattende arbeid med forslaget til ny helseberedskapslov og ny smittevernlov. Forslagene om ny smittevernlov og helseberedskapslov fremstår som i stor grad harmonisert.

Forslag til ny helseberedskapslov gir tydeligere nasjonal organisering, tiltak og fullmakter. Nytt lovforslag understreker kommunens og samfunnets helhetlige ansvar i beredskapsarbeid. Fredrikstad kommune støtter i all hovedsak de endringene som er foreslått med noen kommentarer som følger.

MERK: tekst i rødt er ment som informasjon til utvalget. Den røde teksten skal fjernes før høringsuttalelsen sendes inn. Teksten i rødt er de nye lovforslagstekstene hvor endringer fra gjeldene lov er markert med tekst i **fet kursiv**.

Kapittel 1. Lovens formål og virkeområde

§ 1.1 Lovens formål og virkemidler

Bestemmelsen viderefører gjeldende § 1-1 med kun mindre endringer

Formålet med loven er å verne befolkningens liv og helse og bidra til at nødvendig helsehjelp, helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen **ved kriser og katastrofer i fredstid og under krig eller når slike situasjoner truer.**

Formålet med loven er videre å legge til rette for motstandsdyktighet og evne til omstilling og prioritering for å hindre at helse- og omsorgstjenestens og sosialtjenestens kapasitet overskrides ved kriser og katastrofer i fredstid og under krig.

For å ivareta lovens formål, skal virksomheter loven omfatter kunne fortsette og om nødvendig legge om og utvide driften **ved kriser og katastrofer i fredstid og under krig,**

på basis av den daglige tjeneste, oppdaterte planverk og regelmessige øvelser, slik det er bestemt i eller i medhold av loven.

Fredrikstad kommune støtter foreslåtte endringer i § 1-1 og ny lovtekst. En utvidelse av formålsbestemmelsen til å inkludere «eller når slike situasjoner truer», gir rom for å håndtere uforutsette hendelser og kriser som i dag ikke lar seg fullt ut forutse. Det er viktig at loven ikke innsnevres med en uttømmende definisjon. Foreslått endring gir tilstrekkelig fleksibilitet for å håndtere situasjoner som utvikler seg raskt og utenfor etablerte scenarier.

§ 1-4 Personell loven gjelder for

Ingen endringer

Denne lov gjelder for personell som tjenestegjør i virksomheter loven omfatter. Departementet kan i forskrift bestemme at personell som har tjenestegjort i slike virksomheter, og særskilt kvalifisert personell, skal omfattes av loven.

Departementet bør vurdere om myndigheten bør legges til Kongen i statsråd slik at dette blir harmonisert med forslaget i smittevernloven.

§ 1-5 Når fullmaktsbestemmelsene i loven gjelder

Når det er nødvendig for å ivareta lovens formål, for §§ 3-1, 4-1, 5-1, 6-1 og 7-1 anvendelse:

1. når riket er i krig eller når krig truer,
2. ved kriser eller katastrofer i fredstid **som har inntrådt eller som med stor sannsynlighet vil inntreffe i nærmeste fremtid.**

Kongen i statsråd beslutter om vilkårene etter første ledd nr. 2 er oppfylt. En beslutning om anvendelse av **fullmaktsbestemmelsene i §§ 3-1, 4-1, 5-1, 6-1 og 7-1** gis for et begrenset tidsrom og maksimalt for **tre måneder**. Beslutningen kan gjentas for inntil tre måneder av gangen.

Fredrikstad kommune støtter at det er Kongen i Statsråd som må beslutte at fullmaktsbestemmelsene kan brukes ved kriser og katastrofer i fredstid, og som forberedelse til disse, som angitt i punkt 2. og andre ledd. Det støttes at det tas inn i loven at fullmaktsbestemmelsene vil gjelde når kriser eller katastrofer med stor sannsynlighet vil inntreffe i nærmeste fremtid, da dette er krevende vurderinger.

Kapittel 2. Ansvar for forberedelser og gjennomføring

§ 2-1. Ansvarsprinsippet

Ingen endringer i § 2-1.

Den som har ansvaret for en tjeneste, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for den utøvende tjeneste, herunder finansiering, under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid, med mindre noe annet er bestemt i eller i medhold av lov.

Tilsvarende skal den som fører tilsyn med en virksomhet, også føre tilsyn med virksomhetens beredskap.

Fredrikstad kommune støtter at ansvarsprinsippet videreføres uendret, og at de øvrige beredskapsprinsippene ikke lovfestes. Både likhetsprinsippet og nærhetsprinsippet er utledet av ansvarsprinsippet. Vi deler departementets vurdering av å lovfeste disse prinsippene vil kunne innebære uheldige bindinger på handlefriheten som ansvarlig myndighet må ha for å kunne håndtere større og alvorlige kriser. Ansvarsprinsippet fordrer at en aktør må forsikre seg at andre ansvarlige aktører er varslet og ta initiativ til koordinering og samarbeid om nødvendige tiltak. Det er dermed ikke nødvendig å lovfeste samvirkeprinsippet.

§ 2-2. Planlegging og krav til beredskapsforberedelser og beredskapsarbeid

---

Ingen endringer i § 2-2.

Kommuner, fylkeskommuner, regionale helseforetak og staten plikter å utarbeide en beredskapsplan for de helse- og omsorgstjenester eller sosialtjenester de skal sørge for et tilbud av eller er ansvarlige for. Kommuner skal også utarbeide beredskapsplan for sine oppgaver etter folkehelseloven §§ 7 a til 7 c og kapittel 3. Beredskapsplanen skal også omfatte tjenester som etter lov eller avtale tilbys av private virksomheter som en del av de respektive tjenester. Det skal også i nødvendig utstrekning utarbeides delplaner for aktuelle institusjoner og tjenesteområder.

Sykehus som omfattes av § 1-3 første ledd bokstavene a og b, og virksomheter nevnt i bokstavene d, e, f og g, plikter å utarbeide beredskapsplan for virksomheten.

Departementet kan gi forskrift om at virksomheter nevnt i § 1-3 første ledd bokstavene c og h, samt virksomheter omfattet av loven etter § 1-3 annet ledd, skal ha plikt til å utarbeide beredskapsplan for virksomheten. Departementet kan bestemme at virksomheter som nevnt skal inngå i beredskapsplan som nevnt i første ledd.

Departementet kan gi forskrift om krav til beredskapsforberedelsene og beredskapsarbeidet, herunder sette krav til driftssikkerhet, lagring av materiell og utstyr, og til øvelser og opplæring av personell.

Departementet kan gi forskrift om plikt for virksomheter etter loven til å kvalitetssikre beredskapsforberedelsene og beredskapsarbeidet.

Fredrikstad kommune støtter videreførelse av uendret §2-2. Det nye trusselbildet og lovforslaget understreker etter krav og forventninger til planverk, øvelser, kompetanse og kontinuitet i hele kommunen. Fredrikstad kommune vil påpeke at det er behov for konkretisering av finansieringsmekanismer. Beredskap er en sentral oppgave for kommunene. Kommunene trenger tilstrekkelig med ressurser for systematisk beredskapsarbeid. Departementet kan vurdere om det er hensiktsmessig å stille krav om at virksomhetene skal synliggjøre beredskapsarbeid i virksomhetenes budsjetter og regnskapsrapporter.

§ 2-4 Beredskapsregistre

Utvidet paragraf, og med presiseringer.

Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet og **Direktoratet for medisinske produkter** kan etablere registre med person- og helseopplysninger for å håndtere beredskapssituasjoner. Slike registre kan etableres:

- 1. for å gi oversikt og kunnskap om utbredelse, årsakssammenhenger og konsekvenser ved miljøhendelser**
- 2. ved mistanke om utbrudd av sykdom relatert til eksponering for helseskadelige miljøfaktorer**
- 3. ved andre typer kriser og beredskapssituasjoner**
- 4. for å ivareta internasjonale rapporteringsplikter og administrative oppgaver i en beredskapssituasjon**
- 5. ved beredskapsøvelser iverksatt av Helse- og omsorgsdepartementet. Departementet skal underrettes i forkant av etableringen av registeret. Organet som etablerer registeret, er dataansvarlig.**

Ved etableringen av registre skal den dataansvarlige dokumentere at **opplysningene** behandles i samsvar med helseregisterloven § 6, herunder beskrive formålet med behandlingen og hvilke **opplysninger** som behandles. Beredskapsregistre kan inneholde **opplysninger** med direkte personidentifiserende kjennetegn.

Opplysningene kan behandles uten samtykke fra den registrerte og tilgjengeliggjøres uten hinder av lovbestemt taushetsplikt dersom det er nødvendig for å oppnå registerets formål. Opplysningene skal behandles i samsvar med helseregisterloven.

Den dataansvarlige kan uten hinder av lovbestemt taushetsplikt kreve opplysninger som er nødvendige for registerets formål fra **offentlige kilder eller privat helse- og omsorgstjeneste** og virksomheter som nevnt i folkehelseloven § 29 andre og tredje ledd. **Opplysninger kan også kreves fra databehandler som behandler opplysninger på vegne av virksomheter som omfattes av plikten til å tilgjengeliggjøre. Dataansvarlig for opplysningene skal underrettes før tilgjengeliggjøring fra databehandler. Den som plikter å tilgjengeliggjøre opplysninger etter første og andre punktum kan ikke kreve vederlag for kostnader ved å oppfylle opplysningsplikten. Kommuner og fylkeskommuner kan likevel få dekket sine kostnader.**

Den dataansvarlige kan ta kontakt med private personer og be om opplysninger som er nødvendige for registerets formål. Dersom den enkelte samtykker, kan opplysninger innhentes.

Dataansvarlig skal slette eller anonymisere opplysningene når hendelsen er avklart og evaluert. Departementet kan i tvilstilfelle avgjøre om hendelsen er evaluert. Departementet kan i forskrift bestemme at person- og helseopplysninger likevel kan behandles etter at hendelsen er avklart. Dette kan bestemmes når samfunnets interesse i den videre behandlingen klart overstiger ulempene som kan påføres den enkelte.

Offentlige virksomheter i helsesektoren er i stor grad vant med å håndtere personsensitiv informasjon. Fredrikstad kommune legger til grunn at personvern blir tilfredsstillende ivaretatt av alle aktører, og støtter foreslått utvidelse og endringer i §2-4. Forslaget er viktige avklaringer som må være på plass i forkant av en uoversiktlig beredskapssituasjon. KS har i sitt høringssvar skrevet om erfaring fra utvikling av digitale løsninger både i normalsituasjon og pandemi som viser at digitalisering og deling av data er krevende fordi ulike aktører har ulike tolkninger av lovverket og hindrer samhandling. Fredrikstad kommune er enige med KS om at forarbeidene bør gi tydelige føringer for hvordan regelverket skal legge til rette for digitalisering, dataflyt og automatisering der dette styrker beredskapen.

Fredrikstad kommune har behov for å opprette slike registre ved eksempelvis hendelser i miljøet som gir helseskade. Det er behov for å kreve opplysninger om sykdomsforløp, sykdomshistorikk, risikofaktorer på arbeidsplassen, bevegelsesmønster i forkant av

symptomer, sosiale kontakter og reiser den siste tiden. Opplysninger må kunne deles med fastleger, eventuelt helseinstitusjoner, Helsedirektoratet og sykehus.

Kapittel 4. Tjenesteplikt, beordring og registrering

§ 4-1 Tjenesteplikt og beordring

— — —
Noen mindre endringer og presiseringer.

Når betingelsene i § 1-5 er oppfylt, kan personell som er beordringspliktig etter § 1-4 pålegges av arbeidsgiver å forbli i tjeneste ut over ordinær arbeidstid. På samme vilkår kan departementet pålegge personell som nevnt å møte frem på nærmere angitt sted og utføre nærmere tilvist arbeid innen virksomheter loven omfatter.

Den som gir pålegg etter første ledd andre punktum, har instruksjonsmyndighet over den som får pålegget. Pålegg etter første ledd skal ikke ha andre virkninger i forholdet mellom arbeidstaker og arbeidsgiver. Arbeidsmiljøloven § 15-10 gjelder tilsvarende for fravær på grunn av bestemmelser i denne loven.

Pålegg etter første ledd kan ikke gis til gravide, personer under 18 eller over **72 år eller personer med vesentlig og varig nedsatt arbeidsevne som følge av helsesituasjon eller nedsatt funksjonsevne.**

Ved kriser eller katastrofer i fredstid kan pålegg etter første ledd ikke gis til personer som alene har omsorgen for barn under 16 år **eller personer med nedsatt funksjonsevne.** I krig eller når krig truer, bør de samme personer så langt det er mulig fritas for pålegg som nevnt. Dersom pålegg likevel gis, er den som gir pålegget ansvarlig for å skaffe nødvendig omsorgsavlastning.

Tjenesteplikt etter paragrafen her gjelder bare i den utstrekning styrkeoppbygging i Forsvaret ikke er til hinder, med mindre noe annet er bestemt i lov.

Plikten etter første ledd gjelder uavhengig av bestemmelsene om arbeidstid i arbeidsmiljøloven.

— — —
Fredrikstad kommune støtter heving av aldersgrensen fra 65 til 72 år for beordring, som kan gi økt tilgang av personell til kommunen. Den alminnelige aldersgrensen i arbeidslivet er hevet fra 70 til 72 år.

Departementet bør vurdere å tydeliggjøre begrepet omsorg for personer med nedsatt funksjonsevne. Er det aldersbetinget eller avhengig av helsetjenester? Hva med foreldre med voksne barn eller pleietrengende eldre? Det er et betydelig pårørendearbeid i kommunene som avlaster kommunale helse og omsorgstjenester.

§ 4-2 Forberedende tiltak, registrerings- og øvelsesplikt

— — —
Ingen endringer i § 4-2.

Personell som er beordringspliktig etter § 1-4 plikter å la seg registrere, samt å stille seg til disposisjon for gjennomføring av tiltak etter loven. Vedkommende personell plikter å medvirke til at nødvendige opplysninger for registrering og disponering kan skaffes til veie. Personell som ikke er styrkedisponert i Forsvaret, kan i fredstid pålegges å delta på kurs og øvelser av inntil 3 ukers varighet.

Bestemmelsene i § 4-1 annet ledd annet og tredje punktum gjelder tilsvarende for deltakelse på kurs og øvelser etter denne paragraf. Det samme gjelder bestemmelsen i arbeidsmiljøloven § 12-12.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføringen av registreringen.

Høringsnotatet og lovforslaget forsterker og tydeliggjør eksisterende plikter etter sivilbeskyttelsesloven. Kommunen må være forberedt på å bidra med personell og ressurser ved større hendelser. Fredrikstad kommune viser til arbeidet med kontinuitetsplaner for å sikre drift i krisesituasjoner. Det kan være interessekonflikter knyttet til beordring av styrkedisponert helsepersonell mellom Forsvaret, spesialisthelsetjeneste og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Kommunene skal støtte Forsvaret og spesialisthelsetjeneste og samtidig sikre nødvendige helse og omsorgstjenester til befolkningen i krise og krig.

Dagens ordninger for oversikt over og fritak fra styrkedisponering er krevende for kommunene. Det er behov for å forenkle prosessene for kommuner slik at kritisk helsepersonell kan disponeres på en helhetlig og forutsigbar måte. Relevante departement bør bidra til at Forsvaret, lokale og regionale helseforetak og kommunene, samarbeider om en modell for helhetlig disponering av ressurser i krisesituasjoner.

Nytt kapittel 7. Adgang til å fastsette forskrifter som fraviker gjeldende lovgivning (derogasjon)

§ 7-1 Adgang til å fastsette forskrifter som fraviker gjeldende lovgivning (derogasjon)

— — —
Gjeldende § 6-2, andre ledd. Større endringer, betydelig utvidet.

Når betingelsene i § 1-5 er oppfylt, kan **Kongen i statsråd fastsette midlertidige forskrifter** om drift, organisering og ansvarsforhold som fraviker **helse- og omsorgstjenestelovgivningen og sosialtjenestelovgivningen. På samme vilkår kan det fastsettes midlertidige forskrifter som fraviker tjenesteplikter og pasient- og brukerrettigheter i helse- og omsorgstjenestelovgivningen og sosialtjenestelovgivningen.**

Forskrifter etter første ledd kan bare fastsettes dersom dette er nødvendig for å:

- a. ivareta befolkningens liv og helse eller**
- b. sikre at helse- og omsorgstjenestens og sosialtjenestens kapasitet til å sørge for tjenester til befolkningen ikke overskrides.**

Forskrifter etter første ledd kan bare fastsettes dersom helsekrisen ikke kan håndteres innenfor gjeldende lovgivning og bare dersom den konkrete situasjonen medfører at det ikke er forsvarlig tid eller mulighet til å gjennomføre en ordinær lovbehandling.

Beredskapsloven §§ 3 og 4 gjelder tilsvarende.

— — —

Forslaget med endringene i 1. ledd er vesentlig. Bestemmelsen gir en betydelig utvidelse av regjeringens handlingsrom med svært omfattende fullmakter i kriser som ikke faller inn under krig eller der krig truer, jf. § 1-5 andre ledd. Dette kan være situasjoner beskrevet i kommunens hROS som for eksempel atomulykker, masseskade, alvorlige epidemier, ekstremvær, eller bortfall av infrastruktur.

Fredrikstad kommune støtter at ny helseberedskapslov tydeliggjør at myndighet etter § 7-1 skal ligge til Kongen i statsråd, og at anvendelsen av fullmaktsbestemmelsen skal forankres i en kongelig resolusjon med krav om begrunnelse, forholdsmessighetsvurderinger og redegjørelse for alternative og mindre inngripende tiltak. Vi er enige med departementet at dette innebærer en nødvendig rettssikkerhetsgaranti og en tydelig forvaltningsmessig prosess.

§ 7-2 Krav om forholdsmessighet ved fastsettelse av forskrifter

— — —
Ny paragraf.

Forskrifter fastsatt i medhold av § 7-1 skal være forholdsmessige. I forholdsmessighetsvurderingen skal blant annet hensynet til barnets beste og andre samfunnsmessige konsekvenser vurderes og avveies.

— — —

Fredrikstad kommune støtter forslaget om at hensynet til barnets beste eksplisitt forankres i lovteksten. Det anbefales at departementet vurderer og inkluderer andre sårbare grupper som minoriteter, eldre og personer med funksjonsnedsettelse. Spesielt i lys av at FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) er inkorporert i den norske menneskerettsloven. Sårbare grupper må være trygge på at de ivaretas gjennom kravene til forholdsmessighet og helhetlige avveininger. Erfaringene ved starten av Covid-19 pandemien var at dette er krevende, særskilt i akutte og uoversiktlige krisesituasjoner.

§ 7-3 Begrensninger i adgangen til å fastsette forskrift med lovs innhold eller som fraviker gjeldende lovgivning

— — —
Ny paragraf.

Forskrifter fastsatt i medhold av § 7-1 kan bare begrense rettigheter så langt det er forenlig med Grunnloven og menneskerettsloven.

— — —

Fredrikstad kommune støtter lovfesting av bestemmelsen, i høringsnotatet omtalt som alternativ 1 med lovfesting av § 7.3 jfr. kommentarene til §§7-1 og 7-2.

Nytt kapittel 8. Forskjellige bestemmelser

§ 8-6 Informasjonsplikt for massemedier og samferdsel

— — —
Ny paragraf.

Når betingelsene i § 1-5 er oppfylt, kan departementet pålegge følgende virksomheter å gi befolkningen informasjon av betydning for å håndtere en helseberedskapshendelse og som er tydelig merket med avsender:

a. ethvert innenlandsk massemedium

b. virksomheter som tilrettelegger for eller tilbyr persontransport.

Pålegg etter første ledd kan også gjelde plassering av informasjon, hvor hyppig den skal vises og i hvilket tidsrom den skal vises.

Innenlandsk massemedium som etterkommer pålegg etter første ledd, har krav på vederlag.

En klage har ikke utsettende virkning for iverksetting av vedtaket.

— — —

Det er inngripende at massemedium pålegges å gi konkret informasjon, og i bestemmelsen er det presisert at pålegget også gjelder hvor ofte og når informasjonen skal vises.

Fredrikstad kommune støtter likevel forslaget med ny §8-6 for å sikre at myndighetene kan pålegge medier og samferdselsaktører å formidle viktig informasjon i kriser. Rask og tydelig informasjon er avgjørende for å beskytte liv og helse, og er en del av den totale beredskapen. Covid-19 pandemien har gitt Fredrikstad kommunen noen viktige erfaringer om forhold som må være på plass for at dette skal fungere godt i praksis.

- **Informasjon fra nasjonalt nivå må komme tidsnok.** Informasjon ble i stor grad gitt gjennom regjeringens pressekonferanser, der kommunen fikk informasjon samtidig som befolkningen. Dette skapte høyt tidspress for å dele informasjon internt, og for å gi tydelig informasjon til tjenester, næringsliv og innbyggere.
- **Tillit og forståelse er avgjørende.** Informasjonen må derfor være tydelig, enkel å forstå og godt forklart, og det må være klart hvem som er avsender.
- **Tydelige roller og én stemme ut.** Kommunene har en viktig rolle i å gjøre nasjonale føringer forståelige og relevante lokalt.
- **Vi må nå hele befolkningen.** Det er ikke tilstrekkelig å bruke bare tradisjonelle medier. Vi må bruke flere kanaler og tilpasse informasjonen bedre til ulike grupper.
- **Kommunene må ha kapasitet.** Kommunene får en viktig rolle i å forklare og følge opp informasjon som krever tilstrekkelige ressurser og en tydelig organisering.